

Mediatiedote 5.3.2019

Korkeakouluopiskelijoiden terveysvuosi 2018

Suun ja mielen terveysongelmat tuovat opiskelijat YTHS:n vastaanotolle

Korkeakouluopiskelijoista 2/3 tarvitsee Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön palveluja opiskeluvuoden aikana. Vuonna 2018 opiskelijat asioivat YTHS:ssä kaikkiaan yli 454 000 kertaa.

— Tavoitamme korkeakouluopiskelijat kattavasti, sillä tarjoamme opiskelijoille myös maksuttomia verkkokursseja mm. mielen hyvinvointiin ja ravitsemukseen liittyen sekä yhteisöjen hyvinvointia rakentavia palveluja, joista jokainen opiskelija hyötyy. Nämä luvut eivät näy tilastoissa, muistuttaa YTHS:n **johtajaylilääkäri Päivi Metsäniemi**.

Suunterveyden yleisimmät vaivat helposti vältettävissä

Tyypillisesti opiskelijat hakeutuivat YTHS:n palveluihin hampaiden tai ienten sairauksien sekä mielenterveysongelmien vuoksi.

– Viime vuoden palveluluvut ovat linjassa KOTT 2016 tutkimuksen kanssa, jonka mukaan yleisimpiä opiskelijoilla diagnosoituja sairauksia olivat silmälaseja edellyttävä näkövika 28 %:lla ja hammaskaries 24 %:lla. Lisäksi 16 %:ia opiskelijoista raportoi erilaisista mielenterveyden häiriöistä, sanoo Metsäniemi.

Korkeakouluopiskelijoista naisia on hieman yli puolet, mutta YTHS:n terveydenhuollon palveluja he käyttivät selvästi miehiä ahkerammin, naiset 69 % ja miehet 31 %. Yleisimmät käyntisyöt olivat sukupuolesta riippumatta samat. Kymmenen yleisintä lääkärin tekemää diagnoosia miehillä liittyivät kariekseen tai muihin hampaiden sairauksiin (39 %) sekä erilaisiin mielenterveyden häiriöihin (21 %). Naisilla vastaavat luvut olivat suunterveydessä 22 % ja mielenterveydessä 23 %. Naisilla 10 yleisimmän joukossa näkyy lisäksi ehkäisyyn liittyvät käynnit (6 %).

— Suomalaisten kaksi yleistä kansansairautta, karies ja iensairaudet, ovat erittäin yleisiä myös opiskelijaväestössä. Opiskelijoiden suussa näkyy ennaltaehkäisevän hoidon ja itsehoidon puute, sillä molempien vaivojen vähentämiskeinot ovat kaikkien ulottuvilla: hampaiden harjaus kaksi kertaa päivässä fluoritahnalla ja sokerin käyttökertojen harventaminen ja happamien juomien välttäminen, muistuttaa YTHS:n **johtajahammaslääkäri Anne Komulainen**.

Vastaanottokäynneistä joka viides johtui mielenterveyssyistä

Kaikista vastaanottokäynneistä joka viidennen taustalla oli psyykinen oireilu. Useimmiten ongelmana olivat erilaiset masennus- ja ahdistuneisuushäiriöt. YTHS voi auttaa ennen kaikkea lievien ja keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden kanssa ja moni saakin YTHS:n palveluissa riittävän avun. Vaikeiden häiriöiden hoidossa tarvitaan usein pidempiaikaisia hoitomuotoja ja opiskelija ohjataan jatkohoitoon julkiselle puolelle. Kelan 1. 2. tai 3. vuoden kuntoutuspsykoterapiaan ohjattiin vuonna 2018 hieman yli 3000 opiskelijaa.

— Opiskeluaikaan ajoittuu monia muutoksia ja suoriutumiseen liittyviä paineita, jotka kasautuessaan saattavat näkyvät mielen oireiluna. YTHS:lle mielenterveyssyillä tulevien opiskelijoiden määrän kasvu on ollut viime vuosina 5 % luokkaa ja vuonna 2018 lähes 12 % opiskelijoista käytti YTHS:n palveluja mielenterveyssyillä. Palveluihin hakeudutaan aiempaa useammin. Tämä voi tarkoittaa mielenterveysongelmiin liittyvän stigman vähentymistä. Sitä, ovatko opiskelijoiden mielenterveysongelmat lisääntyneet viime vuosina ei tiedetä, sanoo **mielenterveystyön johtava ylilääkäri Pauli Tossavainen**.

Asiointia diginä ja etänä

Opiskelijoiden verkkoasiointiin kehitetty Self-palvelu otettiin käyttöön vuonna 2016. Viime vuonna opiskelijat asioivat Selfissä jo yli 500 000 kertaa mm. ajanvarausten hallinnan, neuvonnan, tutkimustulosten ja terveystarkastusten tiimoilta.

Digitalisaatio ja sähköisen asiointin lisääntyminen näkyy myös uudenlaisten palvelujen kehittämisessä ja kanavien käyttöönotossa. YTHS:ssä otettiin viime vuonna käyttöön chat, testattiin etädiagnosilaitteiden käyttöä etävastaanotolla ja kokeiltiin tekoälyä hoidontarpeen arvioinnissa. Viime vuonna käynnistyi myös mittava tutkimushanke masennuksen digitaalisesta hoito-ohjelmasta.

—Kehitämme digitaalisia palveluja opiskelijälähtöisesti. Hyvä terveydenhuollon palvelu ei edellytä fyysisiä tiloja vaan tärkeintä on asiakkaan ja asian syvällinen tuntemus, linjaa Metsäniemi.

Lisätietoja:

johtajaylilääkäri Päivi Metsäniemi, puh. 045 633 8858

johtajahammaslääkäri Anne Komulainen, puh. 046 8769159

mielenterveystyön johtava ylilääkäri Pauli Tossavainen, puh. 046 876 9115